

Retningslinjer for håndtering av risiko knyttet til ESG

Innhold

Retningslinjer for håndtering av risiko knyttet til ESG	1
1. Innledning.....	1
2. Bankens samfunnsansvar (ESG- Environmental, Social and Governance) i kredittvirksomheten ..	2
3. Kredittvurdering av kunder/sak:	2
4. Risikovurderingsprosess for ESG	3
4.1. Aktiviteter og bransjer som er utelukket fra finansiering	3
4.2. Klassifisering av risikonivå	4
4.3. Bransjespesifikke retningslinjer og overgangsplaner.....	5
4.4. Verbal vurdering ved innvilgelse	5
5. Beslutningsnivå.....	5
6. Oppfølging av kunder klassifisert med høy ESG-risiko	5
7. Grønne obligasjoner	5

1. Innledning

SpareBank 1 SMN skal stimulere til en bærekraftig utvikling av vår region. Det er forankret som en strategisk prioritering i konsernstrategien for 2020-2023. Konsernets bærekraftstrategi skal muliggjøre våre finansielle mål og skape verdier for kunder, eiere og ansatte gjennom å være en:

- Pådriver for grønn omstilling (E)
- Partner for inkluderende samfunnsutvikling (S)
- Veiviser for ansvarlig forretningskultur (G)

Klimarisiko er identifisert som en finansiell risiko i SpareBank 1 SMN. Konsernets kredittstrategi fastsetter rammer og strategiske føringer for utlånsvirksomheten, herunder en langsiktig ambisjon om å oppnå netto null utslipp i konsernets utlånsporteføljer innen 2050. Overgangsplaner på bransjenivå skal utarbeides for alle vesentlige bransjer som ledd i å hjelpe våre kunder å lykkes i sitt omstillingsarbeid.

Kredittpolitikken og kredittfullmakter skal derfor utformes slik at ESG-risiko og klimagassutslipp inngår som vesentlige vurderingskriterium i innvilgelse, fornyelse og oppfølging av kunder, og kredittfullmakter skal gjenspeile at høy ESG-risiko og klimagassutslipp innebærer økt risiko for banken. Konsernet skal jobbe målrettet med å redusere både ESG-risiko og klimagassutslippet fra utlånsporteføljen.

Grønne obligasjoner er en finansieringskilde for konsernet som er konkurransedyktig priset, skaper stor etterspørsel og bidrar til at konsernet har en grønn profil i finansmarkedet. Kunde- og bevilgningsprosesser skal inneholde vurdering av kunder og investeringer i forhold til krav som stilles i rammeverket for grønne obligasjoner. Konsernet skal over tid øke graden av utlån som kan finansieres av grønne obligasjoner.

Formålet med disse retningslinjene er å:

- Bidra til at konsernet når sine finansielle mål på lang sikt
- Gi tydelige føringer til kundeansvarlige i kredittarbeidet
- Inspirere konsernets kunder, leverandører og samarbeidspartnere til å forplikte seg til å ta hensyn til klima og miljø, sosiale forhold og ansvarlig selskapsstyring

2. Bankens samfunnsansvar (ESG- Environmental, Social and Governance) i kredittvirksomheten

For å sikre bærekraftig finansiell verdiskapning, skal all kredittgivning ta hensyn til og støtte opp under prinsippene som er fastsatt av styret i banken, herunder [bærekraftstrategi](#), kredittstrategi og policy og retningslinjer som omhandler bærekraft. Styret har besluttet en ambisjon om netto null utslipp innen 2050, hvor ambisjonen tilsier at Sparebank 1 SMN skal være en pådriver til grønn omstilling.

I kredittsaker skal debitor og aktiviteter hos debitor som påvirker ESG analyseres og beskrives på lik linje med andre mulige relevante risikodrivere. Disse vurderingene skal tillegges vesentlig og i definerte tilfeller avgjørende vekt ved kredittinnvilgelse.

Bransjer hvor banken er involvert med finansiering, har ulik iboende risiko. Iboende risiko vil derfor være førende som referansepunkt i tilknytning til retningslinjer og policy som banken fastsetter per bransje. Banken fastsetter også bransjeretningslinjer som skal ivareta risiko knyttet til ESG, i relevante bransjer, for å sikre at beslutninger blir tatt på solid grunnlag og i henhold til konsernets bærekraftstrategi.

3. Kredittvurdering av kunder/sak:

Risiko knyttet til ESG skal inngå som en integrert del av kundens/sakens samlede kredittrisiko. Kundeansvarlig skal i sin dialog med kundene vurdere, diskutere og avdekke hvordan kunden/låntager håndterer ESG i sin virksomhetsstyring. Kundeansvarlig skal alltid inkludere vurderinger rundt klima, miljø, sosiale forhold og virksomhetsstyring i kredittsaken. Både nåsituasjon og fremtidig situasjon skal inngå i vurderingen.

Ved kredittvurdering av kunde/sak skal følgende forhold hensyntas og gjennomgås:

- Vurdere om aktiviteter/tema/bransjer er utelukket fra finansiering
- Klassifisere kundens risikonivå ift. ESG ved hjelp av bankens analyseverktøy
- Vurdere kunde og kredittsak opp mot bankens generelle og bransjespesifikke retningslinjer som gjelder ESG

- Vurdere verbalt kundens konkrete prosesser og tiltak for håndtering av ESG i sin virksomhet

4. Risikovurderingsprosess for ESG

4.1. Aktiviteter og bransjer som er utelukket fra finansiering

Banken vurderer fortløpende aktiviteter og bransjer som er utelukket fra finansiering basert på bankens prinsipper for etikk, bærekraft, eierstyring og sosiale forhold i virksomhetene.

Generelt er produksjon, handel i varer eller tjenester som ansees som ulovlig ihht et lands lover og reguleringer, sanksjonerte land/personer eller internasjonale konvensjoner utelukket for finansiering og kundeforhold i Sparebank 1 SMN.

Utover dette, definerer også banken aktiviteter/bransjer som utelukkes for finansiering basert på etiske og bærekraftige prinsipper. Dersom låntaker knyttes til følgende bransjer eller aktiviteter, er kredittinnvilgelse utelukket:

Aktivitet/Bransje	Utelukket
Generelt	Produksjon, handel i varer eller tjenester som ansees som ulovlig ihht et lands lover og reguleringer, sanksjonerte land/personer eller internasjonale konvensjoner
Krig/kriser	Foretak med kredittbehov som utnytter kriser, krigssituasjoner, avhengighet eller spesiell sårbarhet hos enkeltindivider eller samfunn. Eksempelvis grov overprising, profitering på krig, konflikter eller katastrofer etc.
Vernede områder	Finansiering av selskaper som skader naturområder. Finansiering av vernede områder kan det gis unntak for dersom det er gitt tillatelse av offentlige myndigheter og i tråd med regelverk og forskrifter.
Sjømat/fiskeri	Finansiering av uregulert fiskerier
Dyrevelferd	Oppdrett av pelsdyr
Pornoindustri	Bransjen utelukket
Tobaksindustri	Bransjen utelukket
Våpenindustri	Våpenindustri som produserer våpen som ved normal anvendelse innebærer krenkelse av grunnleggende humanitære prinsipper. Vi tar herunder aktivt avstand fra klasevåpen og antipersonellminer, samt selskaper som utvikler og produserer sentrale komponenter til kjernevåpen, biologiske våpen og kjemiske våpen. For foretak som eksporterer våpen, skal foretakene ha policy for å sikre at det ikke foregår eksport av våpen til områder hvor det er kjent at det foregår krenkelser av menneskerettigheter, eller til land som på grunn av

	utbredt korrupsjon, borgerkrig er stor sannsynlighet for at våpnene kan havne i slike områder.
Barnearbeid og likestilling	Selskaper som ikke respekterer menneskers rettigheter til lik behandling og verdighet. Dette innebærer at man ikke forskjellsbehandler eller gir ulike muligheter basert på alder, kjønn eller religion. Vi forventer også at man ved ansettelse av mindreårige tar ansvar utover minstekrav til forbud mot barnearbeid, men også respekterer at dette er en sårbar gruppe med rettigheter etter barnekonvensjonen. Arbeidsgiver må også tilrettelegge for utdanning. Utdanning er et av de viktigste grepene for å utjevne forskjeller, og tilgang til utdanning er en rettighet for unge
Gruvedrift	I gruvedrift er det et styrende prinsipp at: <ol style="list-style-type: none"> 1. inngrep i naturen skal minimeres, og at man uavhengig av lokal lovgiving skal ha planer for rensing av utslipp og for tilbakeføring av natur og utbedring av naturinngrep etter avvikling av en gruve 2. vi stiller også krav til at avrenning og miljøfarlig avfall skal håndteres forsvarlig, og at de ansatte skal ha gode arbeidsforhold som gir lav helserisiko 3. inngrep i naturen må gjøres på en slik måte at urfolks rettigheter og muligheter til å videreføre tradisjonell levestil ikke forstyrres unødvendig. Det forutsettes at bedrifter går i dialog for å finne slike løsninger 4. det skal vises spesiell varsomhet i områder der det er spesielt sårbar natur, og gruvedrift skal unngås i områder hvor det ved ulykker eller ytre påvirkning kan lede til uopprettelig skade på miljø 5. Vi tar avstand fra gruvedrift som medfører at hele fjelltopper sprenges bort, utvinning av uran og åpen gruvedrift i oljesand/tjæresand.
Kullkraft/ kullutvinning	Bransjen utelukket
Atomkraft /kjernekraft	Bransjen utelukket
Energikilde	Selskaper som benytter kontroversielle energikilder som kjernekraft og kull i sin virksomhet
Vannkraftverk	Vannkraftverk som ikke oppfyller vannressursloven

4.2. Klassifisering av risikonivå

Det er krav om klassifisering av risikonivå for alle engasjement \geq MNOK 10. For kunder med engasjement $<$ MNOK 10 er det ingen krav til risikoklassifisering, men det er krav om verbal vurdering knyttet til observerte negative avvik.

Kunderådgiver er ansvarlig for klassifisering av risikonivå, evt i samarbeid med Kreditt/Analyse. Til hjelp for vurdering av risikoklassifisering benyttes bankens gjeldende ESG-analyseverktøy. Dersom det foreligger tilleggsinformasjon, negativ eller positiv, som ikke hensyntas i modellen, må dette beskrives verbalt i kredittsaken.

4.3. Bransjespesifikke retningslinjer og overgangsplaner.

I bankens kredittregelverk (Kreditt ABC del B) er det nedfelt spesifikke bransjeretningslinjer knyttet til ESG for bransjene. I tillegg er det påstartet utarbeidelse av overgangsplaner for den enkelte bransje, som skal bidra til en organisert omstilling til målet netto null:

- Eiendom Utleie
- Eiendom Prosjekt
- Havbruk
- Fiskeri
- Shipping
- Landbruk (Se dokument «Bærekraftig landbruk» under Overgangsplaner mot netto null)

4.4. Verbal vurdering ved innvilgelse

Ved kredittinnvilgelse skal kundens håndtering av klima, miljø, sosiale forhold og virksomhetsstyring i sin virksomhet vurderes. I vurderingen skal kundens nåsituasjon og påbegynte/utførte tiltak belyses, samt kundens fremtidige tiltak og planer for håndtering av ESG i sin virksomhet.

5. Beslutningsnivå

Intensjonen er å definere beslutningsnivå ihht ESG-risikoscore når tilfredsstillende analyseverktøy foreligger. Inntil videre vil ESG-risiko vurderes på ordinært beslutningsnivå.

6. Oppfølging av kunder klassifisert med høy ESG-risiko

Kunder som er klassifisert med høy risiko ift ESG, blir plukket ut kvartalsvis for vurdering og fastsettelse av watchlist-nivå og eventuelt utarbeidelse av handlingsplan.

Dersom omdømmerisiko for banken vurderes som særskilt høy, skal styret orienteres.

7. Grønne obligasjoner

Banken har en vekststrategi på 10% knyttet til kunder som kvalifiserer for grønn obligasjonsfunding. Kriterier for kvalifisering:

1. Næringseiendom

Byggeår f.o.m. 2010. (Hotell f.o.m. 2011)

2. Fiskeri
MSC-sertifisering
3. Fiskeindustri
MSC, BAP, ASC, Global G.A.P/ GGN – sertifisering
4. Øvrige
Vannkraft (100%)
Selskap registrert som Miljøfyrtårn

Saker som kvalifiserer, skal prioriteres gitt at kredittrisikoen på kunden / saken er tilfredsstillende